Kouvola Innovation

11.11.2024

LAUSUNTO

Asia: **HE 121/2024 vp** Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Eduskunnan talousvaliokunnan pyydettyä asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä ja erityisesti siinä ehdotetun joustomekanismin toimivuudesta arvioimme seuraavaa:

Jakeluvelvoite on tehokas keino liikenteen päästöjen vähentämiseen

- Jakeluvelvoitteen muutokset ja velvoitetason alentaminen luo epävarmuutta teollisuuden investoinneille.
- Jakeluvelvoitetason alentaminen vaikeuttaa taakanjakosektorin (liikenne, maatalous, jätehuolto, työkoneet ja rakennusten erillislämmitys) päästövähennysvelvoitteiden saavuttamista.

Ehdotettu **joustomekanismi monimutkaistaisi jakeluvelvoitetta ja toisi uusia kustannuksia.**

- Uusia päästövähennyskeinoja ja kannustimia tarvitaan, mutta ehdotettu joustomekanismi ei arviomme mukaan olisi kokonaisuuden kannalta toimiva ratkaisu.

Joustomekanismi

Esityksessä ehdotettuun joustomekanismiin liittyy monia epävarmuustekijöitä ja uusia kustannuksia. Joustomekanismin käyttöönotto lisäisi mm. Energiaviraston ja jakelijoiden kustannuksia.

- Vaatisi uudentyyppisen mallin päästövähennystoimen käyttöönottamiseen, arvioimiseen, todentamisen, hyväksymiseen ja valvomisen.

Joustomekanismiin hyväksyttävien toimien määrittämisen ja todentamisen haasteet:

- Päästövähennystoimen tulisi olla lisäinen ja pysyvä. Jakelijan tulisi mm. osoittaa, että toimea ei toteutettaisi ilman jakeluvelvoitteen joustomekanismin kautta tulevaa rahoitusta. Riskinä on, ettei soveltuvia luotettavasti määritettyjä joustomekanismin päästövähennystoimia löydy riittävästi.

Joustomekanismin hyödyntäminen voisi jäädä vähäiseksi.

- Valmistelun aikana ainoastaan yksi jakelija on ilmaissut olevansa kiinnostunut joustomekanismista.

Joustomekanismin välittyminen polttoaineiden pumppuhintoihin olisi hyvin epävarmaa.

Kouvola Innovation Oy
Kauppalankatu 13
45100 Kouvola
www.kinno.fi
s-posti: etunimi.sukunimi@kinno.fi

Tavoite taakanjakosektorin päästövähennyksistä mahdollisimman kustannustehokkaasti on erittäin kannatettava. Maankäyttösektorilla on mahdollista saavuttaa päästövähennyksiä kustannustehokkaasti ainakin aluksi, kun keinovalikoima on laajahko. Joustomekanismin kautta toteutettuna päästövähennyksiin liittyy kuitenkin monenlaisia riskejä ja epävarmuustekijöitä.

Jakeluvelvoitteen velvoitetason alentamisen riskinä on, että Suomi ei saavuta taakanjakosektorille asetettuja päästövähennysvelvoitteita. Tämä johtaisi päästövähennysyksiköiden hankkimiseen muilta mailta, jonka kustannus on täysin epävarmaa. Lisäksi riskinä on EU-tulonmenetykset, mikäli elpymis- ja palautussuunnitelmassa asetettuja liikenteen päästövähennystavoitteita ei saavuteta.

Edistämistoimet lisäävät Suomen kilpailukykyä

Taakanjako- ja maankäyttösektorille tarvitaan monipuolisia edistämistoimia, mutta niitä ei tule toteuttaa jakeluvelvoitteen kustannuksella.

- Maankäyttösektorin edistämistoimia ei pidä rajata suppeaan keinovalikoimaan. Esimerkiksi entiset turvetuotantoalueet mahdollistavat monia ratkaisuja erittäin merkittävästä uusiutuvan energiantuotannosta jopa elintarviketuotantoon asti.

Jakeluvelvoitteen muutos luo epävarmuutta myös vahvasti kasvussa olevaan biokaasun tuotantoon ja investointeihin. Biokaasulla on myös yhteys maankäyttösektorin päästökehitykseen.

Suomessa on merkittävät mahdollisuudet vihreän vedyn hyödyntämisessä teollisuuden päästövähennyksissä sekä uusissa vientituotteissa mm. RFNBO-polttoaineina maantie-, meri- ja lentoliikenteeseen.

- Vetytalouden ja RFNBO-polttoaineiden tukemiseen tulisi olla omat kannustimet ja velvoitteet mahdollisimman monipuolisin edistämiskeinoin (Jakeluvelvoite ei kohdistuisi Suomessa tuotettuun RFNBO-polttoaineisiin).
- **Oleellista on saada ensimmäisiä vihreän vedyn tuotantohankkeita Suomen teollisuudessa käyntiin mahdollisimman monipuolisin edistämiskeinoin.**
- Suomen biogeenisten hiilidioksidipäästöjen jalostaminen kotimaassa korkeamman jalostusarvon lopputuotteiksi ja uusiksi vientituotteiksi.

Kunnioittavasti,

Kari Laine
Asiantuntija, energia ja vetytalous

Maarit Kari
Asiantuntija, energia ja kiertotalous